

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 26 października 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, XI wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wniosek pozwanego Towarzystwa (...) w Ł. o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, w sprawie o wynagrodzenie za pracę, dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2010 i 2011 rok, ekwiwalent za urlop wypoczynkowy z powództwa J. M.

W uzasadnieniu podniesiono, iż w świetle art. 117 § 3 i 5 konieczną przesłanką ustanowienia pełnomocnika z urzędu także dla osoby prawnej jest potrzeba jego udziału w sprawie. W świetle czynności podejmowanych przez stronę pozwaną brak było natomiast podstaw do przyjęcia, że na etapie postępowania apelacyjnego nie jest w stanie prawidłowo reprezentować swych interesów. Strona pozwana była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w toku postępowania przed sądem I instancji, także apelacja została przez takiego pełnomocnika wniesiona, a w apelacji była możliwość zgłoszenia wszelkich zarzutów w zakresie wyroku Sądu I Instancji. Z treści apelacji nie wynika także, by strona pozwana domagała się uzupełnienia materiału dowodowego, a co z tym związane, by postępowanie dowodowe miało być prowadzone przed Sądem II Instancji.

Powyższe orzeczenie zaskarżyła strona pozwana wnosząc o jego zmianę i ustanowienie dla niej pełnomocnika z urzędu.

W uzasadnieniu zażalenia podniosła, iż nie posiada środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym. Sprawa w jej ocenie ma bardzo skomplikowany charakter, samo zaś złożenie apelacji nie zamyka tego etapu postępowania. Skarżący podkreślił iż musi zmierzyć się ze skomplikowanymi rozliczeniami żądań powódki, znaczną ilością dokumentów a przede wszystkim z toczącym się równoległe postępowaniem przygotowawczym, w ramach którego ten sam materiał dowodowy jest weryfikowany pod kątem zarzutów prawno – karnych. Tym samym udział fachowego pełnomocnika jest niezbędny dla ochrony jej praw i interesów.

W odpowiedzi na powyższe pełnomocnik powódki wniósł o oddalenie zażalenia strony pozwanej.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 117 § 1 kpc. strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego.

W świetle zaś § 3 wskazanego artykułu osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

Natomiast w myśl § 5 tego przepisu Sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny.

Prawo do uzyskania pełnomocnika z urzędu przysługuje zatem tylko podmiotom, które nie posiadają dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru i które wykażą powyższe okoliczności. Nadto tylko tym które, z uwagi na okoliczności przedmiotowe sprawy (np. znaczny stopień skomplikowania), albo okoliczności podmiotowe (np. nieporadność strony), nie są w stanie samodzielnie brać udziału w postępowaniu. Potrzeba ustanowienia pełnomocnika z urzędu zachodzi bowiem tylko wtedy, gdy strona znajdująca się w trudnej sytuacji materialnej wnosząca o jego ustanowienie, nie potrafi sobie sama poradzić w prowadzeniu procesu czy też

ma trudności w samodzielnym podejmowaniu czynności procesowych (por. wyrok SN z 2008-03-18 IV CSK 539/07 Legalis).

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji słusznie uznał, iż okoliczności sprawy przeczą tezie, iż na etapie apelacji pozwana nie jest w stanie podolać trudom procesu bez udziału profesjonalnego pełnomocnika.

Pozwana rozumie i prawidłowo reaguje na treść przesyłanych do niej wezwań sądowych. Nie ma również problemów z jasnym formułowaniem wniosków i przedstawieniem swojego stanowiska w sprawie. Znamiennym jest - co słusznie podkreślił Sąd Rejonowy - iż pozwana była reprezentowana przez fachowego pełnomocnika w toku postępowania przed sądem I instancji, a wniesiona przez niego apelacja przy uwzględnieniu wymogu profesjonalnego działania winna zawierać wszystkie merytoryczne zarzuty. Pozwana nie wskazywała na konieczność uzupełnienia materiału dowodowego na etapie apelacji a uszczegółowienie poszczególnych okoliczności faktycznych sprawy, jako iż zna okoliczności mające znaczenie w postępowaniu leży w jej zasięgu. Oceny tej nie zmienia okoliczność, iż w sprawie powódka powoływała się na skomplikowane zdaniem pozwanej wyliczenia a postępowanie objęło znaczną liczbę dokumentów. Powyższe były już bowiem przedmiotem weryfikacji na etapie postępowania przed Sądem Rejonowym, w którym pozwana była reprezentowana przez profesjonalistę a na etapie apelacji podlega jedynie kontroli w ramach podniesionych przez pełnomocnika pozwanej zarzutów. Tym samym nie sposób dojść do przekonania, iż posługując się materiałem sprawy pozwana nie potrafi czy nie jest w stanie przedstawić własnego stanowiska procesowego w postępowaniu apelacyjnym. To zaś, że ten sam materiał dowodowy jest weryfikowany pod kątem zarzutów prawno – karnych w toczącym się równoległe postępowaniem przygotowawczym, z czym ewentualnie wiążą się dla pozwanej określone trudności, pozostaje bez wpływu na zdolność samodzielnego działania strony pozwanej w niniejszym postępowaniu i nie może rzutować na potrzebę powołania profesjonalnego pełnomocnika.

Reasumując w ocenie Sądu II instancji potrzeba ustanowienia pełnomocnika z urzędu na gruncie rozpoznawanego przypadku nie zachodzi, gdyż stopień skomplikowania sprawy na etapie apelacji nie przekracza umiejętności i możliwości obrony swych praw przez stronę pozwaną. Natomiast trudna sytuacja materialna pozwanej (dość jasno określona w przedstawionym bilansie za 2014 r.) z uwagi na to, iż może samodzielnie działać w procesie, w świetle art. 117 § 5 nie jest kluczowa dla rozstrzygnięcia.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc orzekł jak w sentencji.

Przewodnicząca:

Z. Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pozwanej i pełnomocnikowi powódki.